

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 199/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 17Csp/1/2022-428 z 8. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Navrhuje tiež priznať mu finančné zadostučinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol stranou sporu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 17Csp/1/2022, v ktorom sa proti nemu žalobca podanou žalobou domáhal zaplata sumy 2 455,43 eur s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania. Okresný súd rozsudkom č. k. 17Csp/1/2022-395 zo 4. júla 2023 žalobcu zamietol a výrokom II rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov konania okresný súd rozhodol uznesením č. k. 17Csp/1/2022-415 z 18. augusta 2023 vydaným vyšším súdnym úradníkom tak, že zaviazal žalobcu nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 1 283,92 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia do rúk jeho právneho zástupcu. V odôvodnení okrem iného uviedol, že sťažovateľovi

nepriznáva náhradu za poradu zo 14. novembra 2022, keďže o jej konaní nezaslal právny zástupca sťažovateľa žiadny doklad. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že namieta nepriznanie odmeny za úkon – porada zo 14. novembra 2022, keďže doklad o jej konaní predložil súdu spolu s podaným odvolaním z 28. novembra 2022.

3. Napadnutým uznesením vydaným sudcom okresný súd sťažnosti sťažovateľa vyhovel, keď rozhodol, že mení uznesenie z 18. augusta 2023 tak, že zaviazal žalobcu nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 1 382,53 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia do rúk jeho právneho zástupcu. Okresný súd považoval sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú, keďže zistil, že potvrdenie o konaní uvedenej porady sa skutočne nachádza v súdnom spise a bolo do spisu pripojené 28. novembra 2022 spolu s podaným odvolaním.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému uzneseniu o výške náhrady trov konania podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu ním označených práv z dôvodu, že okresný súd nerozhodol o sťažovateľom uplatnenom nároku na náhradu trov sťažnostného konania, v ktorom bol sťažovateľ úspešný. Zároveň v odôvodnení napadnutého uznesenia absentuje vysvetlenie, z akého dôvodu okresný súd o tomto nároku, prípadne priamo aj o výške trov sťažnostného konania nerozhodol. Okresný súd tak nevyčerpal celý predmet konania o sťažnosti, do ktorého patrí aj rozhodovanie o trovách sťažnostného konania, pričom tento záver vyplýva aj z rozhodnutia ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 335/2023. Sťažovateľ tiež poukazuje na prax všeobecných súdov (Okresného súdu Michalovce sp. zn. 11Csp/72/2018, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/64/2020), ktoré v spotrebiteľských sporoch silnejšej strane sporu priznávajú proti spotrebiteľovi nárok na náhradu trov konania o sťažnosti v rozsahu 100 %, no v tejto veci sťažovateľovi ako spotrebiteľovi trovy sťažnostného konania priznané neboli, v čom vidí porušenie čl. 38 Charty základných práv Európskej únie, zásady ekvivalencie a zásady efektivity tak, ako sú tieto definované v rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) uznesením okresného súdu o výške náhrady trov konania.

6. Vzhľadom na to, že sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania, považuje ústavný súd za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť.

Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, I. ÚS 630/2017, II. ÚS 495/2018, II. ÚS 255/2023). O takýto prípad vo veci sťažovateľa nejde.

7. Vo vzťahu k sťažovateľom vznesenej ťažiskovej námietke o nerozhodnutí o ním uplatnenom nároku na náhradu trov konania o sťažnosti, v ktorom bol sťažovateľ úspešný, ústavný súd poukazuje na právne závery vyplývajúce zo svojho uznesenia sp. zn. III. ÚS 420/2023 z 18. augusta 2023, v ktorom sa venoval totožnej námietke. Ústavný súd v predmetnom uznesení poukázal na to, že v ustanoveniach o sťažnosti ako osobitnom prostriedku nápravy nesprávnosti uznesení vyššieho súdneho úradníka niet žiadnych ustanovení o tom, že by všeobecným súdom bola daná právomoc osobitne rozhodovať o trovách „sťažnostného“ konania, a preto ani zo systematického pohľadu na zákonnú úpravu náhrady trov konania nemožno dospieť k záveru, že Civilný sporový poriadok predpokladá alebo súdom prvej inštancie stanovuje rozhodovať o náhrade trov sťažnosti po tom, čo o náhrade trov konania prvej inštancie rozhodli v súlade so zákonom v rozhodnutí, ktorým konanie na tejto inštancii všeobecného súdnictva končí. Ústavný súd rovnako poukázal na rôzne prípady procesnej aktivity strany sporu po právoplatnosti rozsudku vo veci samej, ktorá môže vyžadovať aj právne zastúpenie (vyčíslenie trov konania, žiadosť o vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia, opravy vád rozsudku mimo uplatnenia riadneho opravného prostriedku – napr. návrh na opravu chyby v písaní a počítaní alebo návrh na doplnenie rozsudku). V tejto súvislosti ústavný súd uviedol, že ani pri týchto prostriedkoch nápravy, na ktoré je funkčne príslušný súd prvej inštancie, rovnako ako pri sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zákon nepredpokladá ďalšie rozhodovanie o náhrade trov konania. Ďalej dodal, že rozhodovanie o náhrade trov konania nie je cieľom sporového konania, ale zjednodušeným a koncentrovaným nástrojom na zabezpečenie náhrady ujmy, ktorá strane vznikla v súvislosti s uplatňovaním jej hmotného práva ako celku rôznych činností, a preto nie je dôvod na to, aby takáto sprievodná vedľajšia rozhodovacia činnosť všeobecných súdov, ktorá sa realizuje v jeho prvej inštancii, bola vôbec rozložená do nekonečného množstva rozhodnutí o trovách jednotlivých štádií konania, napríklad aj v súvislosti so sťažnosťou proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

8. Ústavný súd sa s uvedenými právnymi názormi vyplývajúcimi z uznesenia vo veci sp. zn. III. ÚS 420/2023 stotožňuje, považuje ich za plne aplikovateľné aj v prerokovávanej veci, a preto na ne v celom rozsahu poukazuje.

9. Vychádzajúc z premisy, že neexistuje zákonný podklad na to, aby okresný súd vo svojom rozhodnutí o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka vôbec o náhrade trov „sťažnostného konania“ rozhodoval, okresný súd rozhodol vo veci výšky náhrady trov konania spôsobom, ktorý nesignalizuje žiaden závažný procesný exces ani zásah do označených práv sťažovateľa. Pretože v danom prípade okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnená námietka o ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia nemá opodstatnenie.

10. Na tomto základe dospel ústavný súd pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom napadnutých práv neexistuje taká príčinná

súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

11. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu